

Specifický výzkum číslo 2107

EXPERIMENTÁLNÍ VÝZKUM TECHNOLOGIE VÝROBY VÁPNA V DOBĚ ŘÍMSKÉ

Řešitel: Mgr. Richard Thér, Ph.D.

Student: Bc. David Maršálek

Cíle projektu

Navrhovaný projekt představuje další fázi systematického studia technologie výroby vápna v době římské na Katedře archeologie FF UHK. Projekt bezprostředně navazuje na analýzu dokladů vápenických pecí z archeologické lokality v Tuněchodech na Chrudimsku. Tato analýza využívající mezioborového přístupu zahrnujícího analýzu petrografickou, sedimentologickou, mineralogickou, geochemickou, xylotomární, analýzu makrozbytků rostlin a otisků rostlin přinesla pro území České republiky doposud nejkompexněji řešenou případovou studii, ve které byla exaktně prokázána výroba vápna a v podobě hypotéz byla provedena detailní rekonstrukce technologických zařízení a výrobních postupů. Dalším krokem, který je předmětem navrhovaného projektu, je experimentálního výzkum testující navržené hypotézy o postupech aplikovaných při výrobě vápna v době římské.

Průběh řešení projektu

V průběhu května až června 2010 proběhla teoretická příprava na polní experimenty a zajišťovány byly prostředky experimentu, především vápenec dovezený z lomu Holštějn v Moravském krasu. Pro realizaci experimentu byla vybrána lokalita Křivolík nedaleko České Třebové, která díky fungujícími experimentálně-archeologickému projektu představovala vhodné zázemí. V první polovině srpna byly realizovány vlastní experimenty. Na počátku září byly předány experimentální vzorky k analýze geologovi Mgr. M. Gregorovi z Univerzity Komenského v Bratislavě. M. Gregor však z osobních důvodů nemohl analýzu dokončit, proto byly vzorky podstoupeny Dr. Lence Lisé s Geologického ústavu AVČR v Praze ovšem již v časovém skluzu, který neumožňoval definitivní dokončení výstupu v termínu odevzdání výstupů specifického výzkumu. Předpokládaný termín odevzdání výstupu k publikaci je polovina března 2011.

Výstup

Výstupem projektu je studie syntetizující dosavadní výsledky studia výroby vápna v době římské na lokalitě Tuněchody u Chrudimi s experimentální analýzou technologie. Výsledky významem překračují meze regionálního bádání díky aplikací inovativních metodických přístupů při studiu dokladů výroby vápna. Studie bude nabídnuta do mezinárodního impaktovaného periodika Geoarchaeology. Jako přílohu zprávy předkládáme rozpracovanou studii, která bude doplněna o výsledky přírodovědných analýz (PŘÍLOHA 1) a jednu z přírodovědných expertiz, který byla v rámci projektu prozatím realizována (PŘÍLOHA 2).

V Hradci Králové 9. 1. 2011

Mgr. Richard Thér, Ph.D.